

वा० रा०

॥८॥

गुणैः ज्येष्ठोऽतएव ममप्रियः यतस्त्वयेत्यन्वयः ॥ ४० ॥ पुण्ययोगेन चंद्रस्यपुण्ययोगोपलक्षितकाले अधिकरणस्य करणत्वविवक्षयातृतीया ॥ प्रकृत्या स्वभावेन ॥ कामतः प्रकामं अत्यर्थमिति यावत् ॥ ४१ ॥ गुणवतिसत्यपि स्नेहात्तु स्नेहादेव विनीतएव सन् भूयोधिकं विनयमास्थाय ॥ ४२ ॥ कामजानि स्त्रीयूतमृगयामधुसेवनादीनि ॥ क्रोधजानि वाक्पारुष्योपदंडत्वार्थदूषणानि व्यसनानि त्यजेथाः ॥ तत्रार्थदूषणं पित्रादिसंचितार्थस्य नाशनं ॥ परोक्षया चारमुखतः परोक्षानुभवसिद्धयावत्त्या स्वपरराष्ट्र

उत्पन्नस्त्वं गुणज्येष्ठो मम रामात्मजः प्रियः ॥ त्वया यतः प्रजाश्वेमाः स्वगुणैरनुरंजिताः ॥ ४० ॥ तस्मात्त्वं पुण्ययोगेन यौवराज्यमवाप्नुहि ॥ कामतस्त्वं प्रकृत्यैव निर्णीतो गुणवानिति ॥ ४१ ॥ गुणवत्यपि तु स्नेहात्पुत्रवक्ष्यामि ते हितं ॥ भूयो विनयमास्थाय भव नित्यं जिह्वेन्द्रियः ॥ ४२ ॥ कामक्रोधसमुत्थानित्यजस्व व्यसनानि च ॥ परोक्षया वर्तमानो वत्स्या प्रत्यक्षया तथा ॥ ४३ ॥ अमात्यप्रभृतीः सर्वाः प्रजाश्वैवानुरंजय ॥ कोष्ठागारायुधागारैः कृत्वा सन्निचयान्वहून् ॥ ४४ ॥ इष्टानुरक्तप्रकृतिर्यः पालयति मे दिनीं ॥ तस्य नंदंति मित्राणि लब्ध्वा मृतमिवामराः ॥ ४५ ॥ तस्मात्पुत्रत्वमात्मानं नियम्यैवं समाचर ॥ तच्छ्रुत्वा सुहृदस्तस्य रामस्य प्रियकारिणः ॥ ४६ ॥ त्वरिताः शीघ्रमागत्य कौसल्या येन्यवेदयन् ॥ सा हिरण्यं च गाश्वैरत्नानि विविधानि च ॥ ४७ ॥ व्यादिदेश प्रियाख्येभ्यः कौसल्या प्रमदोत्तमा ॥ अथाभिवाद्य राजानं रथमारुत्य राघवः ॥ ययौ स्वं द्युतिमद्वेष्टमजनौघैः प्रतिपूजितः ॥ ४८ ॥ तांतविचारेण प्रत्यक्षया सदा सभायां स्थित्वा स्वप्रत्यक्षयावत्त्या प्रजान्यायादिविचारेण युक्तो भव ॥ ४३ ॥ तेनामात्यप्रभृतीरमात्यसेनापतिपुरराष्ट्रादिरक्षकपौरजानपदसर्वप्रजा अनुरंजय च ॥ अयुतनियुतादिसंख्यस्वर्वादिपरिच्छिन्नधान्यग्राहीणि कोष्ठरूपाण्यगाराणि ॥ आयुधागाराणि शस्त्रगृहाणि तैः सह ॥ सम्यक् निचीयतेऽस्मिन्नितिसन्निचयारत्नहेमाभरणरजतवस्त्रादिकोशगृहाणि बहूनि विपुलानि कृत्वा संपूर्य प्रजा अनुरंजयेति पूर्वोक्तान्वयः ॥ ४४ ॥ इष्टाः स्वस्य अनुरक्ताः स्वस्मिन्प्रकृतयः प्रजायस्य ॥ तस्य मित्राणि अमृतं लब्ध्वाऽमरा इव तं लब्ध्वा नंदंति ॥ ४५ ॥ तत् अभिषेकप्रयोजनं पित्र्युपदेशः ॥ ४६ ॥ ॥ ४७ ॥ प्रियाख्येभ्यः रामाभिषेकरूपप्रियवक्तृभ्यः ॥ ४८ ॥

अ० का०

॥८॥